

Úrvacsorás istentisztelet – Szentháromság ünnepe utáni huszadik (Biblia)vasárnapon

Budapest-Fasor, 2020. október 25. 11:00; MGyTK

Az ünnep igéje: Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az ÚR! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Istennel szemben. (Mik 6,8)

Lekció/olvasmány: Jn 20,30-31 – Az evangélium célja

János így összegzi evangéliumát: *Sok más jelt is tett Jézus a tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben. Ezek pedig azért írtattak meg, hogy higgyetek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében.*

Kedves Testvérek!

Reformáció ünnepét megelőző vasárnap, azaz bibliavasárnap van ma. Isten legfontosabb és legtisztább kinyilatkoztatása, a Szentírás áll ilyenkor figyelmünk fókuszában. A szavakba öntött, Jézus Krisztusra mutató, élő, megújító, olykor elevenünkbe vágó Ige. Ami sokféle módon: olvasott, prédikációkban és bizonyágtételekben hirdetett, hallgatott, énekelt igeként szól hozzánk.

1539-ben, a Biblia német fordításához írt előszavában azt írja Luther: „Óvlat attól, hogy önelégültségben azt gondold, hogy [a Bibliát] elég volt egyszer vagy kétszer olvasni, hallgatni, mondani, máris alaposan megértetted az egészet. Így ugyanis soha nem válik senkiből jó teológus. ... Meditálnod kell, nemcsak szíved mélyén, hanem minden erőddel: [mint a zsoltaáros Dávid] folyton hányni-magadban mind a szóbeli igehirdetést, mind a könyvben leírt ígét, olvasni újra meg újra szorgos figyelemmel és töprengéssel, hogy mit mond benne a Szentlélek.”

Ezért telepszünk mi is vasárnapról-vasárnapra a Biblia szerzőinek a lábaihoz – hogy meghalljuk általuk Isten hozzánk szóló üzenetét, és hogy aztán sor kerüljön az életünkben a megértett isteni szavak és tanácsok megélésére is. Hiszen, és ezt szintén Luther mondja: a Szentírás nem pusztán olvasni- és gondolkodnivaló könyv. „Élnivaló könyv az. Nem azért kaptuk, hogy spekuláljunk, vagy magasröptű vitákat folytassunk róla, hanem hogy éljük és megcselekedjük [azt, amit megértettünk belőle]!” (Luther: A szép Confitemini, 1530)

A mai „bibliavasárnapra” kijelölt prédikációs alapige Malakiás próféta lábaihoz ültet most le minket. Könyve 2. fejezetének 4. 5. és 6. versei a következőképpen szólnak:

Textus/a prédikáció alapigéje: Mal 2,5-6

Szövetségem volt veled [Lévivel], élet és békesség szövetségem. Azért adtam neki, hogy féljen engem. Félt is, és remegve tisztelte nevemet. Igaz tanítás volt a szájában, és nem volt

álnokság az ajkán. Békességben és becsületesen élt előttem, és sokakat megtérített a bűnből.

Ez a szakasz csak egy kicsi részlete annak a nagy feddő beszédnek, amit Isten Malakiás tolmácsolásában Izrael népéhez és papjaihoz intéz a köreikben megjelenő olyan jelenségek miatt, mint az idegen isteneket imádó népek tagjaival kötött házasságok, a válások, a vallási élet formálissá válása, a tizedfizetés elhanyagolása, a komolytalanná vált – mert már nem hibátlan, hanem hitvány, vak, sánta és béna állatokkal történő – áldozatbemutatás.

A két vers, amit felolvastam, a papság és a nép tagjait Lévi személyére emlékezteti. Jákób Leától született 3., 137 évet élt fia volt ő, Mózes és Áron, valamint a törvény tanítására és a papi szolgálatra kiválasztott Léviták ősatyja. Istenfélő, az ígét jól és igazán magyarázó, sokakat Istenhez vezető, másokkal békességben élő, dolgaiban becsületes ember.

Számunkra – akik ma Isten szóbeli kinyilatkoztatásának, a Bibliának az ajándékára emlékezünk, és akik mostanság az egyre indulatosabb és egyre cifrább kifejezések jellemezte hazai közbeszéd hallatán olykor lefagyunk a döbbenettől – számunkra most Lévi pap kiemelt vonásai közül különösen az lehet fontos, hogy *igaz tanítás volt a szájában, nem volt álnokság az ajkán és békességben élt.*

Nagyon fontos szavak ezek. Hiszen érezzük: a korona-járvány okozta megannyi arctalan szorongás és valós félelem miatt a normálisnál sokkal feszültebbek, ingerlékenyebbek és hergelhetőbbek vagyunk. A napjainkban aktuális közéleti kérdésekről és társadalmi eseményekről sem tudunk a szokásos módon, józansággal és szelídséggel véleményt formálni és vitatkozni. Pedig ez nagyon is szükséges lenne ahhoz, hogy családtagok, barátok, munkatársak beszélgetése, egymással szemben álló – mert különböző véleményeket valló – felek és közösségek párbeszéde ne torkolljon indulatos, hangos, bántó és vulgáris kifejezések használatától sem tartózkodó üvöltözésbe, kapcsolatok befagyásába, megszakadásába.

Beer Miklós, Böjte Csaba, Fabiny Tamás és mások

szintén felfigyeltek erre és október 8-án felhívást fogalmaztak meg és tettek közzé *Vigyázzunk a szívünk tisztaságára!* címmel. Szelíden és határozottan próbálják felhívni az átlagemberek és a médiában megszólaló keresztény közéleti személyiségek, lelkészek, papok, püspökök figyelmét az emberséges beszédmód fontosságára, a sértő, személyeskedő, durva szavak kerülésére. Mint írják, ez csak akkor lehetséges, ha rendszeresen megújítjuk saját szívünk tisztaságát és ha vigyázunk arra is, hogy mások szívének tisztaságában se okozzunk kárt.

Bibliavasárnap központi üzenete az, hogy az írott, az olvasott és a hirdetett igéből Isten életet szerző, áldani és boldogítani akaró szándéka olvasható ki. Isteni erő van benne. Ami minket hitre, Jézus Krisztusba vetett hitre, bűnlátásra, bűnbánatra, megtérésre és megújult, Krisztust követő életre, tiszta szívre és tiszta beszédre segíthet és vezethet el. Az írott, az olvasott, a hirdetett és hallgatott ige által Isten Szentlelke ma is képes arra, hogy kimunkálja bennünk azokat az indulatokat és tulajdonságokat, melyek Jézusban, a mi Urunkban is megvoltak: az istenfélelmet, a magatartásunkban és beszédünkben is megnyilvánuló alázatot, elhordozó szeretetet, irgalmat és tiszteletet.

Az első teljes magyar nyelvű bibliafordítást munkatársaival elkészítő Károli Gáspár születésének 400. évfordulóján, 1929-ben Reményik Sándor megírta *A fordító* c. versét.

A fordítás, a fordítás - alázat.

Fordítani annyit tesz, mint meghajolni,
Fordítani annyit tesz, mint kötve lenni,
Valaki mást, nagyobbát átkarolva
Félig őt vinni, félig vele menni.

Az, kinek szellemét ma körülálljuk,
A Legnagyobbak fordítója volt,
A Kijelentés űs-betűire
Alázatos nagy gonddal ráhajolt.
Látom: előtte türelem-szövétnék,
Körül a munka nehéz árnyai:

Irgalmas Istenünk! Köszönjük, hogy rajtunk tartod szemed, hogy intesz és bátorítasz minket, hogy figyelsz könyörgésükre! Kérünk, tedd Lelkeddel élővé és hatóvá, hozzánk szóló és meg is értett szavaddá mindazt, amit apostolaiddal és prófétáiddal megíráttál a Szentírásban üdvösségünkre. Világosítsd meg szívünket, tisztítsd meg ajkunkat, újítsd meg életünket, hogy igédnek figyelmes olvasói, engedelmes megtartói és hűséges bizonyágtevői legyünk, Jézus Krisztus által. Ámen.

Ének: 280,1 Itt az Isten köztünk. Jertek őt imádni, Hódolattal elé állni! Szent a jelenléte. Minden csendre térve, Ő előtte hulljon térdre! Az, aki Hirdeti S hallja itt az ígét, Adja néki szívét!

Az Igének keres magyar igéket.
Látom, hogy küzd: az érdes szittya nyelv
Megcsendíti-e Isten szép szavát?
És látom: győz, érdes beszédinek
Szálló századok adnak patinát.
Ő, be nagyon kötve van Jézusához,
Félig ő viszi, félig Jézus őt.
Mígnem Vizsolyban végül megpihennek,
Együtt érve el egy honi tetőt.
Amíg mennek, a kemény fordítónak
Tán verejtéke, tán vére is hull,
De türelmén és alázatán által
Az örök Isten beszél - magyarul.

A 2412 oldalas, mintegy hat kilogramm súlyú Vizsolyi Biblia nyolcszáz példányban jelent meg 1590. július 20-án. Ma is ez a legnépszerűbb bibliafordítás, javított és revideált kiadásaival együtt ez a legtöbbször megjelent magyar könyv. Hogy a magyarság, a magyar nyelv minden viszontagság és ellenkező jóslás ellenére is megmaradt, az többek között a Vizsolyi Bibliának is köszönhető. A fordítók hatalmas és alázatos munkájának eredménye nemcsak a magyar reformáció megerősödése és a könyvnyomtatás meghonosodása, hanem a magyar irodalmi nyelv tökéletessége is.

„Krisztus, a mi Urunk segítsen minket Szentlelkével az ő szent igéjét szívből szeretni és megbecsülni” (Luther: *A szép Confitemini*, 1530), azt alázattal olvasni, tanulmányozni, jól érteni, abban Jézusra, Jézusban új és tiszta szívre, beszédre és életre lelni! Hogy bölcssek, tökéletesek és minden jó cselekedetre felkészített emberek legyünk. Hogy rólunk is elmondhassa Isten azt, amit Léviről: *Félte, és remegve tisztelte nevemet. Igaz tanítás volt a szájában, és nem volt álnokság az ajkán. Békességben és becsületesen élt előttem, és sokakat megtérített a bűnből.*

Olvasom ugyanezt kicsit másként Péter első leveléből is (1Pt 3,10-11): *Aki szeretne örülni az életnek és jó napokat látni, óvja nyelvét a gonosztól, és ajkait, hogy ne szóljanak álnokságot; forduljon el a gonosztól, és cselekedjék jót, keresse és kövesse a békességet.* Imádkozzunk!